Раҫҫей Президенчĕн суйлавĕччен 7 кун юлчĕ

ЗОЛОТОЙ ФОНД ПРЕССЫ 2012

Ҫĕнтерӳ ҫулĕ

1930 ҫулхи ноябрĕн 1-мĕшĕнчен тухать

сайт адресĕ: www.put-pobedy.cap.ru

электронлă адрес: print@vurnar.cap.ru

ВĂРНАР РАЙОН ХАҪАЧĔ • 2012 ҫул • нарăс /февраль/ уйăхĕн 25-мĕшĕ • шăмат кун • 24-25/10494/ № • Хакĕ ирĕклĕ

Раҫҫей тăнăҫлăхĕ – пĕрлешӳре

Февралĕн 23-мĕшĕнче Чăваш ен делегацийĕ, вăл шутра «Ҫĕнтерӳ ҫулĕ» хаҫат ĕҫченĕсем те, Мускаврва «Ҫĕршыва хӳтĕлетпĕр!» форума хутшăнчĕҫ

Тĕп хуламăрăн «Лужники» стадионĕ ҫĕршывăн пур регионĕнчен тенĕ пек 130 пин ҫынна пуҫтарчĕ. Вĕсене пурне те пĕр тĕллев – Раҫҫей тăнăҫлăхĕшĕн кĕрешесси – пĕрлештерчĕ.

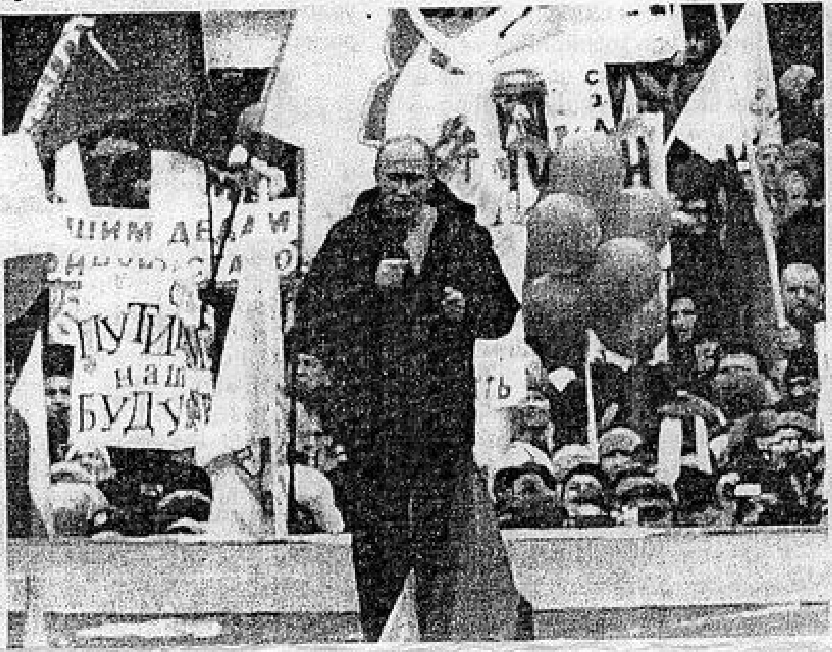

Раҫҫей Правительствин Председателĕ Владимир Путин форума хутшăнакансене пурне те ҫĕршывăн чăн-чăн хӳтĕлевҫисемпе танлаштарчĕ. «Эпир кунта Раҫҫее юратни ҫинчен калама килнĕ. Пирĕн пеккисем – вуншар пин, вуншар миллион ҫын. Пирĕн шухăшлисем ытларах пулччăр. Эпир Раҫҫей ырлăхĕшĕн ĕҫлеме хатĕр», – терĕ вăл.

Владимир Владимирович хальлĕхе ҫĕршывра ҫивĕч ыйтусем нумай пулнине палăртрĕ – тĕрĕсмарлăх, танмарлăх, взятка илни, чиновниксен сĕмсĕр ĕҫĕсем, чухăнлăх. «Эпĕ ҫĕршыври кашни ҫын – пуҫлăх-и вăл е ахаль ҫын – тĕрĕслĕхпе, совеҫпе пурăнтăр тесе ĕмĕтленетĕп. Кашни ҫын телейлĕ пултăр, вăл шанчăкпа пурăнтăр. Анчах та чи кирли – эпир яланах пĕрле пулар! Эпир – ҫĕнтерӳҫĕ-халăх. Пирĕн малашлăха пăхмалла!» – терĕ вăл.

Премьер Михаил Лермонтовăн «Бородино» сăвă йĕркисене ахальтен илсе кăтартмарĕ. Владимир Путин Раҫҫей тăнăҫлăхĕшĕн пурне те пĕрлешсе ĕҫлеме чĕнчĕ: «Раҫҫейшĕн кĕрешӳ вĕҫленмен-ха. Ҫĕнтерӳ пĕр шухăшлă халăх аллинче пулĕ!..»

Митингра ҫĕршыври паллă политиксем, паллă обществăлла деятельсем те сăмах каларĕҫ. Раҫҫей пуласлăхĕшĕн пĕрлешме ыйтрĕҫ. 130 пин ытла аудиторие ҫавăн пекех эстрада ҫăлтăрĕсем те – Денис Майданов, Сергей Трофимов юрăҫсем, «А-Студио», «Любэ» ушкăнсем – саламларĕҫ.

Чăваш ен делегацийĕ йышĕнче массăллă информаци хатĕрĕсен ĕҫченĕсемсĕр пуҫне общество хастарĕсем, профсоюзсен представителĕсем те пулчĕҫ. Вăрнар районĕнчен ҫавăн пекех «Мураты» тата К.Маркс ячĕллĕ хуҫалăхсен председателĕсем Геннадий Спиридоновпа Валерий Шумилов хутшăнчĕҫ.

С.ЧИКМЯКОВА.

Сăн ӳкерчĕкĕсем авторăн.

Вăрнарсем – Мускавра.

Хĕле ăсатма чĕнеҫҫĕ уява

Ҫак вырсарни кун, февралĕн 26-мĕшĕнче, Вăрнарти тĕп площадьре Хĕле ăсатнине халалласа театрализациленĕ уяв иртет. Кăмăл тăвакансем спорт ăмăртăвĕсене хутшăнма пултараҫҫĕ. Суту-илӳ точкисем ĕҫлĕҫ. 10 сехетре пуҫланать.

ҪАНТАЛĂК

Вырсарни кун	Тунти кун
26.2	27.2
-7	-3
-7	-4
Ытлари кун	**Юн кун**
28.2	29.2
-1	-2
-5	-5

«Метеоновости» информаци агентствин информацийĕ тăрăх.

К СВЕДЕНИЮ НАСЕЛЕНИЯ!

Если не хотите остаться без земельной доли...

Уважаемые собственники земельных долей, наследники собственников земельных долей!

30 ноября 2011 года был опубликован список невостребованных земельных долей. Напоминаем, что 29 февраля истекает срок подачи заявлений в администрации сельских поселений о том, что ваши земельные доли необоснованно включены в список, и вы собираетесь использовать их по назначению.

Если вы сейчас не обратитесь с заявлением в администрацию сельского поселения, то земельные доли включат в список невостребованных земельных долей, и в дальнейшем вы можете потерять право собственности на них.

Списки невостребованных земельных долей имеются в администрациях сельских поселений, размещены на сайтах поселений.

О.МАКСИМОВ,

заведующий сектором по земельным отношениям администрации района.

ЧĔНӲ

Малашлăх никĕсне хывнă май, иртнĕ вăхăт урокĕсене те асра упратпăр

Чăваш енĕн хисеплĕ ҫыннисем! Пуш уйăхĕн 4-мĕшĕнче эпир сирĕнпе Раҫҫей Президентне суйлама суйлав участокĕсене пыратпăр. Пирĕн пурин те хамăршăн ҫăмăлах мар йышăну тума тивет. Ҫавна май эпĕ чăваш халăхĕ яланхиллех лайăх шухăшласа тата яваплăха туйса ăслă йышăну тăвасса шанатăп.

Сире эпĕ республикăн социаллă пурнăҫĕпе экономики аталанăвĕшĕн яваплă пулса тăракан пуҫлăх пек ҫеҫ мар, аслă ҫĕр-шывăмăра ҫирĕплĕх тата чечекленӳ сунакан ахаль гражданин пек те чĕнсе калас тетĕп. Раҫҫейпе Чăваш ене эсир те ҫавнах сунни пирки пачах та иккĕленместĕп.

Хамăр пуласлăха палăртиччен, атьăр-ха, каялла ҫаврăнса пăхар, юлашки 10 ҫул хушшинче мĕн-мĕн тунине ытлашши хĕрсе каймасăр, лăпкăн кăна тишкерсе тухар.

XXI ĕмĕр пуҫламăшĕ тĕлне ҫĕр-шывăмăр саланса каяс патне ҫитнĕччĕ – ку чăн пулăм, ăна хирĕҫлеймĕн. Шăпах 2000-мĕш ҫултан пуҫласа 2012 ҫул тĕлне патшалăхăн ҫирĕп тытăмне туса хума, сепаратизм хăрушлăхне сирсе яма, йĕркеленсе преступлени тăвассине ҫĕнтерме, малашнехи аталанăвăн уҫăмлă стратегине палăртса хума май ҫитернĕ. Ку вăл – питĕ пысăк ҫитĕнӳ.

Эпĕ хамăн статьяна тĕрлĕ цифрăсемпе чыхса тултарас тата макроэкономика кăтартăвĕсемпе усă курса сире республика малалла шанчăклăн утнине ĕнентерес теместĕп. Куҫа савăнтаракан статистика отчечĕ – пĕртен-пĕр тĕллев мар. Чи кирли – граждансен пурнăҫĕ чăнласах лайăхланни. Ҫавна май экономика ӳсĕмĕ те, инвестици активлăхĕ те, социаллă пулăшăвăн виҫисем ӳсни те, медицина, вĕренӳ енĕпе паракан пулăшусен пахалăхĕ лайăхланни те, тата паянхи влаҫ органĕсем тăвакан ытти нумай япала – Чăваш енре пурăнакан ҫынсен пурнăҫ шайне ӳстерме пулăшакан ĕҫ хатĕрĕсем кăна пулса тăраҫҫĕ.

* * *

2000 ҪУЛТА РЕСПУБЛИКА ПРОМЫШЛЕННОҪĔ умĕнче калама та ҫук кăткăс тĕллев тăратчĕ. Аталаннă ҫĕр-шывсенчен техника аталанăвĕ енĕпе юлса пынине кĕске вăхăт хушшинчех пĕтермеллеччĕ, производствăна ҫĕнетмеллеччĕ, ĕҫ тухăҫлăхне палăрмаллах ӳстермеллеччĕ тата продукци пахалăхне кирлĕ шая ҫĕклемеллеччĕ. Ҫакна тăваймасан пирĕн предприятисем рынок условийĕсенче конкурентлă пулайман пулĕччĕҫ.

Эпир чылай ĕҫ тума пултартăмăр. Республикăри машинăсем тăвакан чи пысăк предприятисем хăйсен вăй-хăватне сыхласа хăварма пултарчĕҫ кăна мар, малалла та кал-кал аталанаҫҫĕ. Производствăсенче ҫĕнĕ технологисене ĕҫе кĕртнĕ, продукци пахалăхĕ – тĕнче шайĕнче. Тĕслĕхе, 2000-мĕш ҫулта пирĕн тĕнчери пахалăх стандарчĕсене тивĕҫтерекен пилĕк организаци пулнă, халĕ вара вĕсен шучĕ ик ҫĕре яхăн.

Шупашкарта, Ҫĕнĕ Шупашкарта, Канашра пысăк технологиллĕ ҫĕнĕ предприятисем хута кайнă, вĕсем вуншар миллиард тенкĕлĕх тавар туса кăларнă. Ҫĕнĕ Шупашкарта часах «Хĕвел» фирмăн хĕвел батарейисене туса кăларакан завод хута каймалла. 2020 ҫулччен кăна Чăваш енре 95 инвестици проектне пурнăҫа кĕртме палăртса хунă, асăннă проектсен пĕтĕмĕшле хакĕ 403 миллиард тенкĕ ытла. Ку вăл 35 пине яхăн ҫĕнĕ ĕҫ вырăнĕ, ҫав шутран пĕрре виҫҫĕмĕш пайĕ – пысăк технологиллĕ предприятисенче.

Пирĕн республика монохуласене пулăшу парас енĕпе пурнăҫланакан Раҫҫейри пилот проектне хутшăнать. Хальлĕхе унта Раҫҫейри 50 хула хутшăнать, ҫав шутра Чăваш енрен тӳрех икĕ хула – Ҫĕнĕ Шупашкар тата Улатăр, вĕсем хăйсен малашнехи аталанăвĕ валли федераци бюджетĕнчен ҫĕршер миллион тенкĕлĕх пулăшу илнĕ. Черетре Канаш, Ҫĕмĕрле, Етĕрне тата Сĕнтĕрвăрри хулисем.

ЭПИР ХАМĂРĂН ЯЛСЕНЕ СЫХЛАСА ХĂВАРТĂМĂР. Ҫĕршыва пĕртен-пĕр партин генеральнăй секретарĕсем тата Тĕп Комитечĕн политбюровĕ ертсе пынă ҫулсенче тĕрлĕ съездра тата пленумра «яппа хула хушшинчи уйрăмлăха пĕтересси» пирки калаҫма юрататчĕҫ. Анчах та ҫав уйрăмлăхсем мар, ҫĕр пичĕ ҫинчен чылай ял ĕмĕрлĕхех

2-мĕш стр.

Малашлăх никĕсне хывнă май, иртнĕ вăхăт урокĕсене те асра упратпăр

(Вĕçĕ. Пуçл. 1 стр.)

çухалчĕ.

Халĕ вара çак юлашки 10-12 çул хушшинче пирĕн республикăра мĕн-мĕн пулса иртнине куç умне кăларар. **Чăваш ен картти çинчен халăх пурăнакан пĕр вырăн та çухалман, вĕсенчен кашнин патнех «кăвак çулăм» илсе çитернĕ, çулсем хывнă. Çаксем пурте питĕ пысăк та пĕлтерĕшлĕ улшăнусем шутланаççĕ, ун пирки ĕлĕкрех ĕмĕтленме кăна пултарнă, çитменнине çав çĕнĕлĕхсене пурне те ял халăхĕн пурнăçне лайăхлатас тĕллевпе пурнăçа кĕртнĕ.**

Агропромышленноç комплексĕ пирки, 90-мĕш çулсенчи евĕр, «тĕпсĕр шăтăк» тесе калама пăрахрĕç, ăна аталантарасси приоритетлă наци проекчĕ пулса тăчĕ. 2006 çултан пуçласа 2011 çулхи тапхăрта Чăваш енри çĕр ĕçченĕсене пулăшма федераци тата республика бюджечĕсенчен 10 миллиарда яхăн укçа-тенкĕ уйăрнă, отрасль аталанăвне тĕрлĕ финанс çăл куçĕнчен хывнă укçа-тенкĕн пĕтĕмĕшле хисепĕ вара 30 миллиард яхăн тенкĕпе танлашнă. Çитменнине тата шăпах юлашки çулсенче яла халиччен пулман пулăшу кĕреççĕ.

Тепĕр, питех те пĕлтерĕшлĕ тĕллев – ял пурнăçне çамрăксемшĕн илĕртӳллĕ тăвасси. Çакăн валли çамрăк çемьесене тата çамрăк специалистсене çуртăн шутласа палăртакан хакĕнчен тăкаксен 70 процентне саплаштаратпăр. Ку программăпа 1200 çын усă курнă та ĕнтĕ.

Çамрăк врачсене ял çĕрĕнче ĕçлеме явăçтарас шутпа çĕр-шыв Правительствин Председателĕ Владимир Путин «Земски тухтăр» ятлă проект сĕнчĕ. 2011–2012 çулсенче аслă шкул пĕтернĕ хыççăн яла ĕçлеме килекен 35 çулчченхи медицина ĕçченĕсем 1 миллион тенкĕлĕх пĕр хутчен паракан тӳлев илеççĕ. Чăваш енре вара ялти çамрăк тухтăрсене ипотека енĕпе процентсем тӳленипе пулакан тăкаксен пĕр пайне саплаштарса та пулăшаççĕ. Çапла майпа пысăк ăсталăхлă специалистсем ялта юлса хăйсен пурнăçне майлаштарса яма пултараççĕ.

ЧĂВАШ ЕНРЕ ДЕМОГРАФИ ЛАРУ-ТĂРĂВĔ ЛАЙĂХЛАННĂ.

2011 çулта, 2000 çулхи кăтартупа танлаштарсан, пирĕн 1,4 хут ытларах ача çуралнă. Çак ырă улшăну та Владимир Путин тунă пуçарусемпе, сăмахран, амăшĕн капиталĕ çинчен калакан федераци саккунĕпе çыхăннă. 2012 çулта амăшĕн капиталĕн сумми 387 пин те 640 тенкĕ те 30 пуспа танлашать. Килĕшетĕр-и – **çемьешĕн çакă палăрмаллах пысăк пулăшу!** Чăваш енре эпир ку енĕпе тата тепĕр утăм турăмăр, çавна май халĕ 2012 çулхи кăрлач уйăхĕн 1-мĕшĕнчен пуçласа çут тĕнчене килекен (усрава илекен) виççĕмĕш тата ун хыççăнхи ачасемшĕн вĕсен ашшĕ-амăшне республика бюджетĕнчен тата 100 пин тенкĕ хушма укçа уйăрса параççĕ.

Унсăр пуçне, хăйсен пурăнмалли çурт-йĕр условийĕсене лайăхлатма çамрăк çемьесене патшалăх пурăнмалли çуртăн шутласа палăртакан хакĕн 30–35 процентĕпе танлашакан социаллă тӳлев парса пулăшать. Пĕр ачаллă çемьешĕн çавнашкал пулăшăвăн вăтам виçи 495 пин тенкĕпе танлашать. Ман указпа килĕшӳллĕн тата Чăваш енре **çамрăк çемьесене ипотека кредичĕсемпе усă курнăшăн процентсем тӳленипе пулакан тăкаксене** кредит договорне тунă кунран пуçласа 10 çул хушши таран **çулталăкри 4 процент виçепе республика бюджетĕнчен саплаштараççĕ.** Урăхла каласан, кивçен илекеншĕн процент ставки потребитель кредичĕн рынокĕнчи хакран икĕ хут йӳнĕрех пулса тухать.

Йывăр çын хĕрарăмсене тата тин çуралнă ачасене пысăк шайри ятарлă медицина пулăшăвĕпе тивĕçтернине пула пирĕн тин çуралнă ачасен вилеслĕхĕн кăтартăвĕ Раççей Федерацийĕнчи регионсен хушшинче чи пĕчĕкки – 1000 ача пуçне 3,5 пепке. Чăваш енре юлашки 10 çул хушшинче пĕтĕмпе сывлăх сыхлавĕн 60 ытла объектне хута янă, çав шутра икĕ теçеткене яхăн хальхи йышши диагностика тата сиплев центрĕ.

Спортпа туслашма хăтлă майсем туса хунă. Ултă çул хушшинче республикăри районсенче физкультурăпа сывлăха çирĕплетмелли хальхи йышши 22 комплекс хута янă. Çавнашкал тата виçĕ комплекс Чăваш ен тĕп хулинче çĕкленсе ларĕ, унта, вĕсемсĕр пуçне икĕ катоклă Пăр керменне тума тытăннă. Республикăра пурăнакан çынсен вăтăр процентне яхăн йышĕ спортпа кăсăкланать, урăхла каласан, хăйĕн сывлăхне çирĕплетессишĕн, эппин, пурнăçне тăсассишĕн çине тăрать.

Çак ĕçсем ырă çимĕç кӳчĕç – халăх хăй хальлĕн вилесси 4,8 хут чакрĕ (1000 çын пуçне – 2,9-тан пуçласа – 0,6 çити) – эпир халиччен тунă çитĕнӳпе лăпланса ларма шутламастпăр.

ЧĂВАШ ЕН ПРАВИТЕЛЬСТВИ СОЦИАЛЛĂ ПУЛĂШУСЕН КАЛĂПĂШНЕ ТĂТĂШАХ ӲСТЕРСЕ ПЫРАТЬ.

Чăваш енре пурăнакансем, 40 çултан сахал мар ĕç стажĕллĕ хĕрарăмсем тата ĕç стажĕ 45 çулпа танлашакан арçынсем, 2012 çулхи кăрлач уйăхĕн 1-мĕшĕнчен пуçласа «Ĕç ветеранĕ» ят илме ирĕк илчĕç. Унашкаллисем пĕтĕмпе 26 пин çын ытла, вĕсенчен вунă пинĕшне яхăн ветеран удостоверенине панă. **Чăваш Республикинче кашни ĕç ветеранĕ республика бюджетĕнчен** уйăхсерен 980 тенкĕ виçепе паракан тӳлеве тата стационарлă телефонпа, телевиденин коллективлă антеннипе тата радиопа усă курнăшăн тӳлеме 50 процент саплаштару укçине – **çулталăкне вăтамран 13 800 тенкĕ** – илсе тăрать.

Çулталăк пуçламăшĕнчен тытăнса ача сачĕсенчи воспитательсен, шкулчченхи вĕренӳ ушкăнĕсемпе ĕçлекен педагогсен, культура тата спорт ĕçченĕсен ĕç тӳлевĕн шайĕ 15 процент ӳсрĕ. 2012 çулхи кăрлач уйăхĕн 1-мĕшĕнчен пуçласа социаллă ĕçченсен ĕç укçине те 15 процент ӳстернĕ. Майĕпен, ан тив тӳрех ан пултăр, эпир сахал ĕç укçи илекен бюджет ĕçченĕсен ĕç укçине сахалтан та экономикăри вăтам ĕç укçи шайне çити ӳстеретпĕр.

* * *

Хаклă ентешсемĕрсем! Паллах, Раççей тата Чăваш ен умĕнче чылай татса паман ыйту тăрать. Пирĕн ума тухса тăракан мĕн пур çивĕч ыйтăва тата йĕркесĕрлĕхе пĕр статья калăпĕпе палăртма май та çук. Эпĕ республикăра пурăнакансем влаç органĕсем тĕлĕшпе тăратакан претензисемпе пĕтĕмпех килĕшетĕп. Çав шутра ача сачĕсем çитменнипе те, пурăнмалли çурт-йĕр рынокĕнче хаксем пысăк пулнипе те, пурăнмалли çурт-йĕрпе коммуналлă хуçалăх тытăмĕнче ертсе пыракан компанисем çителĕксĕр ĕçленипе те, тĕрлĕрен тавар хакĕсем нимле витĕмлĕ сăлтавсăрах сасартăк ӳссе кайнипе те, тӳресен сӳрĕклĕхĕпе мăранлăхĕпе тата сĕмсĕрлĕхĕпе те, хăш чухне тата вĕсем хăйсен пайтишĕн кăна ĕçленипе те. Çаксене пытараймастăн, вĕсем пурте пур.

Анчах та асăннă çитменлĕхсенчен хăтăлма **Раççее вăйлă влаç тата вăхăт кирлĕ.** Раççей – çамрăк çĕр-шыв, вăл хăйĕн патшалăхлăхне йĕркелет кăна-ха. **Çавăнпа та паян, темле пулсан та, «пăтранчăк вăхăта» –** ĕç тăвакан влаç вăйсăр, общество кăмăл-сипет хаклăхĕ хăвăрт чакса кайнине пула йывăрлăха кĕрсе ӳкнĕ, экономикăна дефолтсемпе «хура ытлари кунсем» кисрентернĕ, Раççейре пурăнакансен тупăшĕсем тата халиччен пухса пынă укçи-тенки пĕр кун хушшинчех темиçе хутчен йӳнелсе ларнă, ĕçлекенсене темиçешер уйăх ĕç укçи тӳлемен, пенсисемпе социаллă пособисене вăхăтра паман вăхăта **– каялла таврăнма памалла мар!**

Чăваш енре пурăнакансенчен ытларахăшĕ çирĕплĕх палăртакан çул-йĕре тата эволюциллĕ аталанăва кăмăлласа йышăннине эпĕ лайăх пĕлетĕп. Акă, тĕслĕхе, Шупашкарта пурăнакан Руфина Яковлевна Малеева пенсионерка çырăвне илсе пăхар: «Иртнĕ вăхăтпа танлаштарсан, халĕ чухăнлăх пачах та палăрмасть. Ялти çуртсенче çемçе сĕтел-пукан, кавирсем, ют çĕршывра туса кăларнă телевизорсемпе компьютерсем, картишсенче – харпăр хăйĕн транспорчĕ. Çурчĕсем те е çĕнĕ, е вĕсене юсаса çĕнетнĕ, килсенче газ çунать, вĕсене шыв кĕртнĕ, яла çитиччен çĕнĕ çул хывнă. Пенси параççĕ, лавккасенче апат-çимĕç çителĕклĕ. Ку пĕртен-пĕр тĕслĕх мар, лайăх палăракан çавнашкал ырă туртăм. Хулара пурăнакансем ют çĕр-шыв машинисене туянаççĕ, хваттерĕсене евроюсав тăваççĕ, чикĕ леш енне канма çӳреççĕ. Çакă пĕтĕмпех юлашки 10–12 çул хушшинче пулса иртрĕ. Кун пекки хăçан пулнă? Çынсем вăхăта арпаштарса янă. Совет влаçĕн юлашки тапхăрне куç умне кăларар-ха – лавккасенчи пушă çӳлĕксем, талонсем. **Нивушлĕ пире тата тепĕр çĕн йĕркелӳ, харкашу тата ăнланмалăх кирлĕ?** Пирĕн патра ĕмĕрхи идеологи кĕрешĕвĕ пырать. Пурнăçа хăтлăрах тăвассишĕн мар, камăн-тăр идейисене çирĕплетессишĕн».

Чăваш енĕн нумай нациллĕ халăхĕ унчченхи синкерсене каялла таврăс шухăш-кăмăллă пулманнине çирĕппĕн шанса тăратăп. Раççее çĕр-шывра пурăнакан кашни çын интересĕсенех хӳтĕлеме пултаракан ятлă-сумлă, ăслă та вăйлă лидер кирлĕ. Çĕршывăмăрăн малашнехи аталанăвĕ çакăнтан килет. Чăваш Ен вăйлă экономикăшăн, çирĕплĕхшĕн тата йĕркешĕн, хамăр ачасен телейлĕ пуласлăхĕшĕн! Эпĕ сирĕн пулăшăвăр çине шанатăп! Пĕрле, çине тăрса ĕçлесен тата хамăр вăя шансан – тем тесен те çитĕнӳ тăватпăрах!

Чăваш ен Пуçлăхĕ
Михаил ИГНАТЬЕВ.

Сывлăха тĕрĕслерĕç

Çитĕннисен республикăри сывлăх центрĕн тухса çӳрекен бригади Вăрнар район тĕп болницинче пулчĕ, шур халатлă 76 ĕçченĕн сывлăхне тĕрĕслерĕ. Пурте сывă пурнăç йĕркин карттине илчĕç.

Асилтеретпĕр, çитĕннисен республикăри сывлăх центрĕ «Республикăри çирĕплетекен медицинăпа реабилитаци центрĕ» бюджет учрежденийĕ çумĕнче вырнаçнă. Адресĕ: Шупашкар хули, Çеçпĕл Мишши урамĕ, 24-мĕш çурт. Телефон: 58-05-93. Тухтăрсем патне электронлă регистратура урлă та çырăнма пулать.

М.ДЕМЬЯНОВА,
район тĕп больницин медицина профилактикин кабинечĕн инструкторĕ.

Саламлатпăр!

Пирĕн юратнă аннене, кукамая, асаннене, хунямана – **Хурăнсур Çармăсра пурăнакан Феврония Ефремовна ШАШКОВАНА** – сумлă юбилейпе, 75 çул тултарнă ятпа, чи ăшă та çепĕç сăмахсемпе саламлатпăр. Ĕмĕрӳ вăрăм, пурнăçу тату, çӳрес çулу такăр пулччăр. Пире пăхса ӳстернĕшĕн пысăк тав сăмахĕ калатпăр.

Эс пирĕншĕн пĕртен пĕрре
Çак пысăк, çутă тĕнчере.
Çĕре çити пуçа тайса
Калар пурте саламласа:
«100 çул эс пурăн ыр курса».

Ывăлĕсемпе кинĕсем, хĕрĕсемпе кĕрӳшĕсем, мăнукĕсем, çывăх тăванĕсем.

Поздравляем!

Администрация и коллектив БУ «Вурнарская ЦРБ» сердечно поздравляют с юбилеем **врача – акушер-гинеколога женской консультации МИХАЙЛОВУ** Ирину Валериановну с днём рождения!

Дней минувших не жалея,
Поздравленья принимая,
От коллег и от родных,
Будьте самою красивой!
Будьте самою счастливой!
А ещё мы Вам желаем
Быть бодрее молодых!
Пожелать хотим с любовью
Мы удачи и здоровья,
Быть в прекрасном настроенье
И удачливее всех!
Чтобы радость не кончалась,
Чтоб у Вас всё получалось,
Чтобы после Дня рожденья
Вам сопутствовал успех!

Ачасене хӳтĕлеме

Ачасем хăвăрт ӳсеççĕ. Сăмахран, ĕнер кăна-ха эсир ывăла шкула алăран тытса ăсататтăрччĕ, паян вара унăн компьютерĕнче «аслисен» сайтĕнчен илнĕ сăн ӳкерчĕке е хаяр коктейлĕсен рецепчĕсене асăрхатăр.

Темиçе çул каялла кăна-ха хĕр пĕрчи сире ача-пăча юррисемпе савăнтаратчĕ, халĕ вара телейсĕр юрату е пурнăç тĕллевсĕр пулни çинчен тунсăхлă сăвăсем çырать... Калăпăр, ача ашшĕ-амăшĕн ăшшине те пĕрмаях туять, вăл пĕчченлĕхре кăна юлмасть, ăна урам «витĕм» кӳмест. Апла пулсан ача мĕншĕн япăххине вĕренет? Мĕншĕн тесен япăххи час-часах ыйтмасăрах «киле кĕрет». Эпир шанчăксăр çынна киле кĕртместпĕр-çке, çав вăхăтрах Интернет сечĕпе çыхăнса ачана тĕрлĕ информаци илме май туса паратпăр.

Интернет пысăк юхăмлă, йĕркелемен çул тăваткалне аса илтерет. Сиен кӳрекен сайтсем сетьре тем чухлех. Ку сайтсем çине юриех (ачасемшĕн пĕтĕмпех интереслĕ-çке) е ăнсăртран та тухма пулать. Тĕрĕссипе, ача япăх ресурссене ан лектĕр тесен ăна пĕрмаях асăрхаса-сыхласа тăмалла. Анчах яланах ун çумĕнче пулма май çук-çке. Апла пулсан, «пулăшуçăна» – сирĕн ачасен хăрушсăрлăхне тивĕçтерекене – чĕнмелле. «Интернет Дом» компани «Пирĕн ачасем» фондпа пĕрле хатĕрленĕ «Интернет Цензор» программăна çавăн пек «пулăшуçă» теме юрать. Программа ачана хăрушсăр ресурссем тăрăх ирĕклĕн çӳреме май парать, анчах шанчăксăр страницăсене кĕме чарать. «Интернет Цензор» программа www.icensor.ru сайтра пур. Вăл тӳлевсĕр, ăна вырнаçтарма çăмăл. Программа кĕме ирĕк паракан сайтсен бази пĕрмаях тĕрĕслевре. «Интернет Цензор» хăйне хăех çĕнелсе пырать, сирĕн ним çинчен те пăшăрханмалла мар. Суйлав витĕр тухман ресурссене, хăвăр вĕсене хăрушсăр тесе шутлатăр-тăк, списока кĕртме пултаратăр. Çавăн пекех хушма чарусем кĕртме те май пур. Программа, ачан ӳсĕмне тата интересĕсене кура, фильтраци шайне суйлама май парать.

«Интернет Цензор» программăна www.icensor.ru сайтра сӳтсе явма хутшăнăр, хăвăр сĕнӳсене хăварăр.

Хамăр инф.

Вăйлă пуласси: Раççейĕн наци хăрушсăрлăхĕн гарантийĕсем

Раççей Правительствин Председателĕн Владимир Путинăн статйи

Тĕнче улшăнать. Унти анлă трансформаци процесĕсенче тĕрлĕ, чылай чух кĕтмен хăрушлăх пытаннă. Тĕнчери экономикăри тата ытти кисренӳ условийĕсенче хамăрăн çивĕч ыйтусене ыттисен шучĕпе, вăйпа хистесе татса парас килни яланах пулать. Ахальтен мар кĕçех наци суверенитечĕ тĕнче пĕлтерĕшлĕ ресурссене пырса тивмелле мар текен ыйту «объективлă» майпа тухса тăрĕ тесе çирĕплетекенсен сассисем паянах илтĕнеççĕ ĕнтĕ.

Раççей тĕлĕшпе кунашкалли гипотеза шайĕнче те пулмалла мар. Ку çакна пĕлтерет, пирĕн хамăрăн вăйсăрлăхпа никама та илĕртмелле мар.

Эпир Хĕç-пăшаллă Вăйсене аталантармалли тата Раççейĕн оборонăпа промышленноç комплексне çĕнетмелли халĕччен пулман программăсене йышăнтăмăр, пурнăçа кĕртетпĕр. Çитес вунă çуллăхра çак тĕллевсемпе пĕтĕмпе 23 триллион тенкĕ патнелле уйăратпăр.

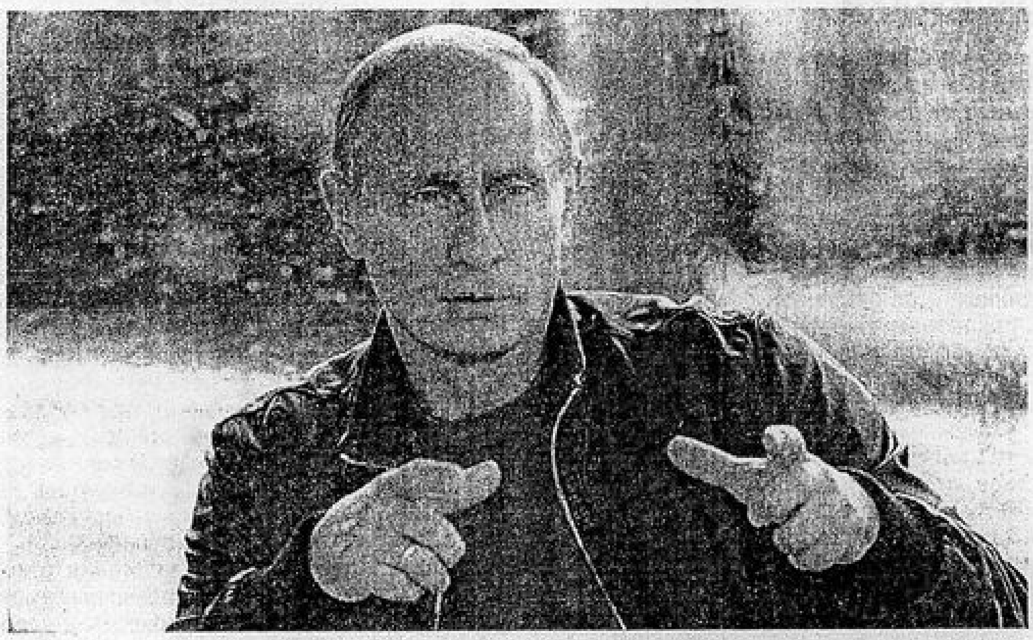

Çĕнĕ хăрушлăхсенчен «ăслăн» хӳтĕленесси

Пире халĕ пур хăрушлăхсенчен хӳтĕленмелли механизмсем кăна кирлĕ мар. «Горизонт леш енне» пăхма та, 30–50 çул хушшинче пулма пултаракан хăрушлăхсене хаклама та вĕренмелле. Ку – кăткăс ыйту, ăна пурнăçламашкăн гражданла наукăпа çар наукин, тĕрĕс, вăрахлăх прогнозсен алгоритмĕсен майĕсемпе усă курмалла.

Раççей Çарне мĕнле хĕç-пăшал кирлĕ. Çĕршывăн оборонăпа промышленноç комплексĕ тĕлĕшпе технологи требованийĕсем мĕнлерех пулĕç. Чăннипе, çар анализĕн тата стратегие планлассин, хатĕр «рецептсем» тăвассин тата вĕсене хамăрăн вăй ведомствисенче оперативлă майпа ĕçе кĕртессин пахалăх енĕпе çĕнĕ, «ăслă» тытăмне йĕркелемелле.

Пирĕн çĕр-шыв умĕнче тытса чармалли стратегие килĕшӳллĕн тата оборона çителĕклĕхĕн шайĕнче çар хăватне ӳстерес тĕллев тăрать. Хĕç-пăшаллă Вăйсене, ятарлă службăсене тата ытти вăй тытăмне çĕнĕ хăрушлăхсене хăвăрт тата ăнăçлă хирĕç тăма хатĕрлемелле. Çакă – Раççее хăйне хăрушсăрлăхра туйма, пирĕн çĕр-шыв аргуменчĕсене тĕнче шайĕнчи тĕрлĕ форматра унăн ĕçтешĕсене йышăнтарма кирлĕ услови.

Раççейĕн малашлăхри патшалăх политикин чи пĕлтерĕшлĕ ыйтăвĕсен шутĕнче – Хĕç-пăшаллă Вăйсене, атом тата космос промышленноçне, ОПКна, çар вĕрентĕвне, никĕс шайĕнчи çар наукине тата хушма тĕпчев программисене аталантарасси.

Çар Раççее упраса хăварнă

Иртнĕ çулсен опычĕ пире СССРтан юлнă унчченхи çар тытăмĕн аталану хăвачĕ тулли инçĕлнине кăтартрĕ. Çав тытăм чăннипе мĕнлерех пулнă-ха? Пин-пин управ бази, арсеналсем, складсем, йышлă штабсем тата «кадрсенчен тунă» чаçсем. Пĕр сăмахпа, иртнĕ ĕмĕрти нумай миллионлă «мобилизаци» çарне пухма мĕн кирлĕ пулнă – çавă пĕтĕмпех.

Мĕн тума ĕлкĕрнĕ

Салтаксемпе офицерсен хăйсен чăн ĕçне пурнăçламалла – çар енĕпе çине тăрса хатĕрленмелле, вĕренмелле. Çакă çав шутра çарсенчи дисциплинăна йĕркелĕхе те ырă витĕм кӳрĕ. Призыв мелĕпе пурнăçлакан çар службин ят-сумне çĕклĕ.

Çар вĕрентĕвĕн пысăк реформи пырать. Пысăк 10 наукăпа вĕренӳ центрĕ йĕркеленет. Çак учрежденисем çирĕп вертикале кĕреççĕ, служба ирттернине кура офицерсене хăйсен професси шайне малалла ӳстерме май параççĕ. Кунта хамăрăн йăласем çине те, тĕнче практики çине те таянатпăр. Çар тĕпчевĕсене çине тăрса аталантармасăр ăнăçлă çар доктрини те, çарпа техника доктрини те пулма пултараймаççĕ, Генеральнăй штаб тытăмĕсем те йĕркеллĕ ĕçлеймеççĕ. Пирĕн çар институчĕсен çухалнă компетенцийĕсене çĕнĕрен йĕркелемелле, вĕсене экономикăн граждан секторĕнчи пекех çар вĕрентĕвĕн аталанакан тытăмĕпе пĕтĕçтермелле. Çар науки ОПК тĕллевĕсене йĕркелессине татăклă витĕм кӳме тивĕç. Тĕрлĕ тавар туянакан квалификациллĕ тытăмсен, Оборона министерствин çар саккасĕшĕн яваплă подразделенийĕсен хĕç-пăшалпа çар техники хатĕрлемелли, туса кăлармалли, вĕсен характеристикисене планламалли техника заданийĕсене ăнăçлă йĕркелессине тивĕçтермелле.

Çитес вунă çуллăх тĕллевĕсем

Управлени органĕсене тата çарсене хатĕрлемелли тытăм пахалăхĕ лайăххах тата пур енлĕ пулмалла. Çарсемпе вăйсен тĕрлĕ йышши тухăçлă ушкăнĕсене «чăмăртассине», çар чаçĕсем çар тĕллевĕсене пурнăçлассипе çыхăннă хатĕрлĕхе ӳстерессине тĕпе хурăпăр.

Вăхăт çĕр-шывĕн пĕрлехи сывлăш-космос сыхлăхĕн тытăмне çирĕплетес енĕпе сулмаклă утăмсем тума хушать. ПРОна анлăлатас енĕпе АПШ тата НАТО тытса пыракан политика пире çапла хистет.

Вăйсен тĕнчери шайлашăвĕ пăсăласран сыхланма е хамăрăн питех те тăкаклă тата хальлĕхе тухăçлах мар ПРО тытăмне туса хумалла, е ракетăсенчен хӳтĕленмелли кирек мĕнле оборона тытăмне те сирме пултармалла, Раççейĕн хуравламалли хăватне хӳтĕлемелле – çакă чылай усăллăрах. Ку ыйтура «ытлашши патриотизм» пулма пултараймасть. Америка тунă анлă ПРО тата унăн Европăри пайĕ тĕлĕшпе Раççейĕн çарпа техника хуравĕ тухăçлă тата ассиметриллĕ пулĕ. АПШн ПРО сферинчи утăмĕсемпе туллин шайлашĕ.

Пирĕн тĕллев – «океанри» тулли пĕлтерĕшлĕ тинĕс-çар флотне çĕнĕрен йĕркелесси. Чи малтанах – Çурçĕрте тата Инçет Хĕвел тухăçĕнче. Пысăк çарлă тĕп çĕршывсен Арктикăпа çыхăннă активлăхĕ Раççей умне хамăрăн çав регионти интересне тивĕçтермелли тĕллев кăларса тăратать.

2020 çул тĕлне çарсенче хĕç-пăшалăн çĕнĕ тĕслĕхĕсен тӳпи 70 процентран кая мар пулмалла. Хĕç-пăшал тытăмĕнче юлакан системăсене илес тĕк – вĕсене тĕпрен çĕнетĕç.

Хĕç-пăшаллă Вăйсен çĕнĕ тытăмне принцип тĕлĕшĕнчен çĕнĕ техника çинче никĕслесси çитес вунă çуллăхри тĕллев пулса тăрать.

Çарăн социаллă сăнĕ

Паянхи çар – чи малтанах лайăх вĕреннĕ, хатĕрленнĕ, чи çĕнĕ хĕç-пăшал системисемпе усă курма пултаракан çынсем. Пĕтĕмĕшле пĕлӳпе культура енĕпе таран пĕлӳллĕ тата çӳллĕ шайри специалистсем. Паян кашни офицерпа тата салтакпа çыхăннă пайăр требованисем палăрмаллах ӳсеççĕ.

2012 çулхи кăрлачăн 1-мĕшĕнчен – эпир тепĕр утăм турăмăр: çар служащийĕсен шалăвĕ виçĕ хут пысăкланчĕ. Хĕç-пăшаллă Вăйсем ĕç паракан пулнă май конкурентлă енĕпе вăйлă çĕкленчĕç. Çакă лару-тăрăва пахалăх тĕлĕшпе улăштарать. Çар службинче пулмашкăн хушма хавхалану йĕркелет.

2013 çулхи кăрлачăн 1-мĕшĕнчен ытти «вăй», право хуралĕн тытăмĕнче, ятарлă службăсенче те шалу палăрмаллах пысăкланĕ.

Малашне «çар пенсийĕсене» çуллен ӳстерĕпĕр – инфляци шайĕнчен икĕ процентран ытларах шайран кая мар.

Унсăр пуçне ятарлă вĕренӳ сертификачĕ пулать, вăл çар служащине службăна вĕçленĕ хыççăн çĕр-шывăн кирек хăш вĕренӳ заведенийĕнче вĕренме е çĕнĕрен хатĕрленме май парĕ.

2012–2013 çулсенче çар служащийĕсене яланхи çурт-йĕрпе тивĕçтерессине туллин вĕçлемелле.

Çавăн пекех 2012 çул вĕçлениччен 90-мĕш çулсенче çурт-йĕрсĕр службăран ăсатнă, муниципалитет черечĕсенче тăракан çар служащийĕсене хваттерсемпе туллин тивĕçтерĕпĕр. Паянхи кун тĕлне çавнашкал граждансен шучĕ – 20 пин çын ытла.

Хĕç-пăшаллă Вăйсене комплектламалли тытăмра пысăк улшăнусем пулмалла. Халĕ çарта контрактпа 220 пин офицер тата 186 пин салтакпа сержант служба тивĕçĕсене пурнăçлать. Çитес пилĕк çул хушшинче çуллен тата 50-шар пин контрактника йышăнма планланă, вĕсем сержантсен, старшинасен, çавăн пекех çар техникипе ĕçлекен специалистсен должноçĕсене йышăнĕç.

Призыв йĕркипе пурнăçлакан служба та пахалăх тĕлĕшпе улшăнмалла. Ку – çар реформи тĕлĕшпе тăракан требовани.

Çар коллективĕсенчи дисциплинăна тытса тăма Çар полицине йĕркелетпĕр. Тата, паллах, çар служащийĕсене воспитани парас, вĕсен прависене хӳтĕлес, чаçсенчи сывă кăмăл-сипет климатне тивĕçтерес ĕçе общество, ветерансен, тĕн тата право хӳтĕлевĕн организацийĕсен хастар хутшăнмалла.

Паянхи призыв тытăмĕнче социаллă тан марлăхăн пысăк элеменчĕ пур. Призыв йĕркипе тĕпрен илсен пуян мар, ялсенчи е рабочисен çемйисенчи çамрăксем, аслă шкула кĕрейменнисем, çара илессине каяраха хăварассипе усă курайманнисем службăна каяççĕ. Пире вăхăтлăх служба ят-сумне палăрмаллах ӳстерекен утăмсем кирлĕ. Вĕсем «ирĕксĕрлĕхрен» «привилеги» туса хучăр.

Раççей оборона промышленноç комплексĕ тĕлĕшпе тăракан çĕнĕ требованисем

Çĕр-шывăн оборона центрĕсемпе предприятийĕсем юлашки 30 çул хушшинче модернизаци темиçе ярăмне сиктерчĕç.

Çитес вунă çуллăхра пирĕн юлса пынине туллин пĕтермелле. Тĕп çар технологийĕсен мĕн пур енĕпе технологи тĕлĕшпе мала тухмалла. Тепĕр хут палăртатăп, çара çĕнĕ хĕç-пăшалпа тивĕçтерес енĕпе эпир шăпах Раççей оборона промышленноç комплексĕ, хамăрăн наука никĕсĕ çине пусăм тăвăпăр.

Пирĕн харăсах пĕр-пĕринпе çыхăннă темиçе тĕллеве пурнăçлама тивĕ. Çав шутра – çĕнĕ йышши тата çĕнĕ ăрури техникăпа тивĕçтерессине тепĕр хут ӳстересси. Маларахах наукăпа техника никĕсне йĕркелесси, çар валли кирлĕ конкурентлă продукци производствине аталантармалли технологисем хатĕрлесе ĕçе кĕртесси. Тата – çĕнĕ технологи никĕсĕ çинче хĕç-пăшалпа çар техникин малашлăхлă тĕслĕхĕсене кăларакан производствăсем тăвасси. Наукăпа сăнав тата стенд базин строительстви, реконструкцийĕ, ăна çĕнĕ техникăпа тивĕçтересси.

Паянхи хăрушлăхсене кăна шута илни – яланах юлса пырассипе тан. Пирĕн пулма пултаракан мĕн пур тăшманран техника, технологи, йĕркелӳ енĕпе маларах пулассине мĕн пур вăйпа тивĕçтермелле. Çакнашкал çирĕп требовани ОПК умне лартакан тĕллевсен тĕп критерийĕ пулмалла. Çакă предприятисене ĕçе вăрахлăх планлама, ресурссене ăнланса техникăна çĕнетме, хĕç-пăшалăн çĕнĕ моделĕсемпе тĕсĕсене хатĕрлеме ямашкăн май парĕ. Наука центрĕсемпе институтĕсен вара çарта та, ăна çывăх отраслĕсенче те никĕс шайĕнчи тата хушма наукăсене аталантармалли хавхаланупа усăмлă ориентирсем пулĕç.

Çивĕч тепĕр ыйту пĕрлехи информаци бази çуккине кура ОПК предприятийĕсемпе институтĕсем час-часах пĕрешкел наука тĕпчев ĕçĕсене пурнăçланипе çыхăннă. Пирĕн «витĕр куракан редактор», пĕрлехи кăтартусен базисене, пĕрлехи стандартсене, ОПК продукцийĕн хакĕсен усăмлă механизмне туса хурас çулпа утмалла. Тĕрлĕ предприятин тарăн интеграцине, ĕçтешлĕхне аталантармалла, производство хăвачĕсене унификацилемелле.

Пире çар, промышленноç, наука тата политика тытăмĕсен хушшинчи хăйне евĕр брокер пек ĕçлекен çĕнĕ тытăмсем кирлĕ. Нацин инноваци уйĕнчи чи лайăх çĕнĕлĕхсене тупса палăртакан, килĕштермелли бюрократла процессенчен пăрăнса пулăшакан тытăмсем. Çавнашкал тытăмсен виçеллĕ моделĕсене халĕ хатĕрлеççĕ, çывăх вăхăтра практикăра ĕçе кĕртĕпĕр.

Пирĕн унчченхи йăнăшсене тепĕр хут тумалла мар. ОПКна çĕнетме, Çара çĕнĕ хĕç-пăшалпа тивĕçтерме хывнă питĕ пысăк ресурссем пĕтĕм экономикăна çĕнетмелли мотор вырăнĕнче пулмалла. Пахалăх енĕпе ӳссине хавхалантармалла. Патшалăх тăкаксем çĕнĕ ĕç вырăнĕсем йĕркелеççĕ, рынокра тавар туянассине тĕревлеççĕ, наукăна сĕткен параççĕ. Тĕрĕссипе калаçу ĕçлекен модернизаци программисене хывнă йышши усă пирки пырать. «Оборонка» кăна эпир халиччен тума пултарнă усăран пысăкрах кăтарту кӳме пултарать.

ОПКна патшалăх вăйĕпе кăна аталантарни паян та тухăçсăр, малашне вара экономика тĕлĕшпе çапла тума та май пулмĕ. Патшалăха уйрăм çынсен оборона промышленноçĕнчи ĕçтешлĕхне çул памалла, çав шутра – çĕнĕ оборона производствисем йĕркелемелли процедурăсене ансатлатса. Уйрăм çынсен компанийĕсем ОПК предприятийĕсене хăйсен укçине, опытне, технологисене хывма хатĕр. Эпир каллех хамăрăн «Демидовсемпе» «Путиловсем» çуралассa шанатпăр.

Кун йĕркинче çавăн пекех – эпир СССРтан еткере илсе юлнă предприятисене çĕнетесси. Çĕнĕ технологисемпе усă курма май пур пĕтĕм производство процессне виçеллĕ тумалла. Çак ĕçе пысăк квалификациллĕ управленецсене, технологсене, уйрăм çынсен бизнесĕнчи производство йĕркелӳçисене явăçтармалла. ОПК предприятийĕсенче туса кăларакан продукци пахалăхне тĕрĕслесе тăрассине вăйлатмалла, патшалăхăн оборона саккасĕпе килĕшӳллĕн укçапа усă курни çинчен отчет тăвассине йĕркелемелле.

Унсăр пуçне çĕр-шыва кирлĕ мобилизаци майĕсене ревизи тумалла. Хальхи тытăм нумай енĕпе кивелнĕ. Паян кивĕ хĕç-пăшала çар припасĕсене «штамплама» кăна пултаракан хăватсем кирлĕ мар. Оборона промышленноç комплексĕн тата «мобилизаци резервĕн» никĕсĕнче çĕнĕ йышши, технологиллĕ, конкурентлă паха продукци кăларма хатĕр производствăсем пулмалла. Вĕсене халĕ ĕçлекен, реформăламалли заводсемпе предприятисен никĕсĕ çинче те, çĕнĕрен те йĕркелеме юрать.

Вĕренӳ тытăмне тата производствăра çĕнĕ кадрсем хатĕрлессине уйрăмах тимлĕх кирлĕ. Нумай предприятире йывăрлăх тухса тăнă: техниксем тата ăста рабочисем çитмеççĕ, ку вара патшалăх саккасне вăхăтра пурнăçлама чăрмантарать, хăватсене ӳстересси пирки сăмах та çук. Çак ыйтăва татса парас енĕпе ятарлă вузсем (çав шутра вĕсен хушма бакалавриат программисем) тата техникумсем, çавăн пекех пĕтĕмĕшле профильлĕ техника вĕренӳ заведенийĕсем тĕп вырăн йышăнмалла, вĕсенчен вĕренсе тухакансем чылай чух «оборонкăна» ĕçлеме каяççĕ.

Оборона политикине палăртнă, Хĕç-пăшаллă Вăйсене çĕнетнĕ май пирĕн çар искусствинчи чи çĕнĕ туртăмсене тĕпе хумалла. Çав туртăмсенчен юлни хамăра йывăр лару-тăрăва лартниех, çĕр-шыва, хамăрăн салтаксемпе офицерсен пурнăçне йывăрлăха кĕртсе ӳкерниех пулĕччĕ. Пирĕн 1941 çулхи инкеке тепĕр хут пулма памалла мар, ун чух патшалăх тата Çар вăрçа хатĕр пулманшăн питех те пысăк çын çухатăвĕсемпе тӳлеме тивнĕ.

Хĕç-пăшал тата ОПК çĕнетĕвĕн программин халиччен пулман калăпăшĕ эпир ку енĕпе çине тăрса ĕçлес тенине çирĕплетет. Ăнланатпăр: Раççейĕн çак плансене пурнăçламашкăн питĕ пысăк финанс ресурсĕсене хывма тивĕ.

Тĕллев – çĕр-шывăн экономика вăйне чакармасăр, ӳстерсе пырса Раççей суверенитетне, ăна ĕçтешĕсен тата ытти тĕнче хисеплессине тивĕçтерме май паракан Çар, ОПК йĕркелесси.

«Российская газета» хаçат, 2012, нарăс, 20.

4 марта – выборы Президента Российской Федерации

Вурнарская ТИК напоминает – 4 марта 2012 года состоятся выборы Президента Российской Федерации. Имеют право избирать Президента Российской Федерации граждане Российской Федерации, достигшие на день голосования 18 лет

Статья 3 Федерального закона «О выборах Президента Российской Федерации» устанавливает ограничения активного избирательного права граждан Российской Федерации. Не имеют права избирать Президента Российской Федерации и участвовать в иных избирательных действиях граждане Российской Федерации, признанные решением суда недееспособными или содержащиеся в местах лишения свободы по приговору суда.

По каждому избирательному участку территориальными избирательными комиссиями составляются списки избирателей. Избиратель может быть включен в список избирателей только на одном избирательном участке.

Основанием для включения гражданина Российской Федерации в список избирателей является факт нахождения его места жительства на территории соответствующего избирательного участка, установленный органами регистрационного учета граждан Российской Федерации по месту пребывания и по месту жительства в пределах Российской Федерации.

Избиратели, обучающиеся по очной форме обучения и зарегистрированные по месту пребывания в общежитии (по месту нахождения образовательного учреждения), включаются в список избирателей по месту нахождения общежития, на основании сведений, представляемых руководителем образовательного учреждения с очной формой обучения, за которым закреплены на праве оперативного управления или в чьем самостоятельном распоряжении находятся общежития. Информация о включении такого избирателя в список избирателей по месту нахождения общежития передается в соответствующую территориальную или участковую избирательную комиссию, где этот избиратель включен в список избирателей по месту своего постоянного места жительства. Избирательная комиссия исключает избирателя из списка избирателей, при этом в соответствующей строке списка делает отметку «Включен в список избирателей на избирательном участке №», с указанием номера избирательного участка и наименования субъекта Российской Федерации.

Избиратели, находящиеся в день голосования в больницах, санаториях, домах отдыха, местах содержания под стражей подозреваемых и обвиняемых и в других местах временного пребывания, включаются в список избирателей на основании паспорта и открепительного удостоверения для голосования на выборах Президента Российской Федерации.

Избиратели, находящиеся в местах временного пребывания и не имевшие возможности получить открепительное удостоверение, решением участковой избирательной комиссии могут быть включены в список избирателей на избирательном участке по месту их временного пребывания по личному письменному заявлению, поданному в участковую избирательную комиссию не позднее чем за три дня до дня голосования. Информация об этом незамедлительно передается с использованием Государственной автоматизированной системы «Выборы» в участковую избирательную комиссию, где данный избиратель включен в список избирателей по месту жительства. Участковая избирательная комиссия в соответствующей строке списка избирателей делает отметку «Включен в список избирателей на избирательном участке №», с указанием номера избирательного участка и наименования субъекта Российской Федерации.

Избиратели, не имеющие регистрации по месту жительства в пределах Российской Федерации, решением участковой избирательной комиссии могут быть включены в список избирателей на избирательном участке, определенном решением Центральной избирательной комиссии Чувашской Республики для голосования этих избирателей, по личному письменному заявлению, поданному в участковую избирательную комиссию не позднее чем в день голосования.

Если по какой-либо причине граждане Российской Федерации не включены в список избирателей по месту их жительства, они дополнительно включаются в список избирателей на соответствующем избирательном участке на основании паспорта, а при необходимости и документов, подтверждающих факт нахождения места жительства (при отсутствии места жительства – факт нахождения места пребывания) избирателя на территории данного избирательного участка.

Избиратель, который не будет иметь возможность прибыть в день голосования в помещение для голосования того избирательного участка, где он включен в список избирателей, вправе получить в

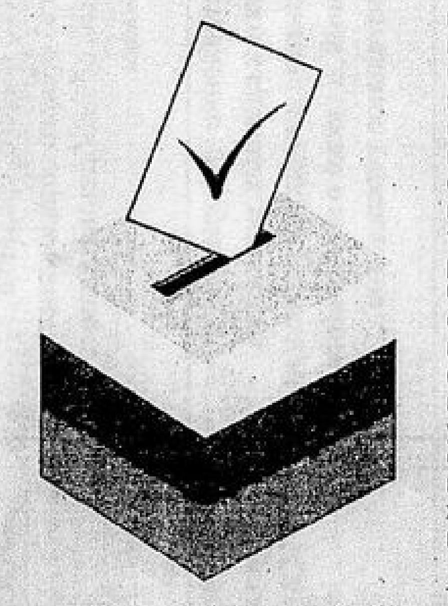

соответствующей участковой избирательной комиссии до 3 марта 2012 года, а также в период со дня назначения ЦИК России повторного голосования до дня предшествующего дню голосования, **открепительное удостоверение** и принять участие в голосовании на том избирательном участке, на котором он будет находится в день голосования.

В случае, если ни один из зарегистрированных кандидатов на должность Президента Российской Федерации не получил более половины голосов избирателей, принявших участие в голосовании, Центральная избирательная комиссия Российской Федерации обязана назначить повторное голосование на выборах Президента Российской Федерации. Поэтому открепительное удостоверение имеет отрывной талон. Отрывной талон используется только 4 марта 2012 года и при предъявлении открепительного удостоверения в день голосования изымается соответствующей участковой избирательной комиссией. Открепительное удостоверение без отрывного талона может быть использовано избирателем только в день повторного голосования, в случае его назначения. По аналогии, при выдаче избирателям открепительного удостоверения в участковой избирательной комиссии после 4 марта 2012 года и назначения повторного голосования на выборах Президента Российской Федерации, открепительное удостоверение выдается без отрывного талона, и оно является действительным в день повторного голосования.

Открепительное удостоверение выдается соответствующей избирательной комиссией на основании письменного заявления избирателя с указанием причины, по которой ему требуется открепительное удостоверение. Открепительное удостоверение выдается избирателю лично, либо его представителю на основании нотариально удостоверенной доверенности. Доверенность может быть удостоверена также администрацией стационарного лечебно-профилактического учреждения (если избиратель находится в нем на излечении), администрацией учреждения, где содержатся под стражей подозреваемые и обвиняемые (если избиратель содержится в нем в качестве подозреваемого или обвиняемого).

По предъявлении открепительного удостоверения в день голосования избиратель дополнительно включается в список избирателей на том избирательном участке, на котором он находится в день голосования.

Участковая избирательная комиссия обязана обеспечить возможность участия в голосовании избирателям, которые имеют право быть внесенными или внесены в список избирателей на данном избирательном участке и не могут по уважительным причинам (по состоянию здоровья, инвалидности) самостоятельно прибыть в помещение для голосования.

Голосование вне помещения проводится только в день голосования на основании письменного или устного обращения избирателя (в том числе переданного при содействии других лиц) о предоставлении ему возможности проголосовать вне помещения для голосования. Заявление (обращение) может быть подано (сделано) избирателем в любое время после формирования участковой избирательной комиссии.

Указанное выше заявление (обращение) может быть подано в участковую избирательную комиссию в любое время после формирования участковой избирательной комиссии, но не позднее чем за шесть часов до окончания времени голосования – не позднее 14.00 в день голосования.

Заявление (устное обращение) поступившее после 14.00 в день голосования не подлежит удовлетворению, о чем избиратель либо лицо, оказавшее содействие в передаче обращения, уведомляется устно непосредственно в момент принятия заявления (устного обращения).

ВЫБОРЫ-2012

Вурнарская территориальная избирательная комиссия
РЕШЕНИЕ
22 февраля 2012 года №11 17 час.30 мин.

О внесении изменений в состав участковой избирательной комиссии избирательного участка №154.

В соответствии с п. 11 ст. 29 Федерального Закона «Об основных гарантиях избирательных прав и права на участие в референдуме граждан Российской Федерации», рассмотрев заявление Кудрявцевой Галины Геннадьевны о согласии на назначение членом участковой избирательной комиссии избирательного участка №154, Вурнарская территориальная избирательная комиссия решила:

1. Включить в состав участковой избирательной комиссии избирательного участка №154 Кудрявцеву Галину Геннадьевну, 1968 года рождения, образование – среднее специальное, место работы – филиал ЗАО Фирма Август ВЗСП, предложена в состав участковой избирательной комиссии собранием избирателей.

Председатель Вурнарской ТИК
Е.М. АНИСИМОВА.
Секретарь Вурнарской ТИК
Г.В. ХАРИТОНОВА.

? Как зарегистрироваться на сайте и следить за ходом выборов?

Интернет-трансляции процедур голосования и подсчета голосов будут вестись на сайте www.webvybory2012.ru, созданном по заказу Министерства связи и массовых коммуникаций Российской Федерации.

Желающим следить за ходом выборов в интернете необходимо будет зарегистрироваться на сайте до 3 марта. В день выборов регистрация будет закрыта.

Чтобы войти на сайт, воспользуйтесь учётной записью в одной из социальных сетей. Например, пользователь фейсбука нажимает на знакомую синюю кнопку «Facebook» и немедленно попадает на сайт выборов. Имя пользователя в социальной сети будет использоваться, чтобы приветствовать его на сайте.

Посетители, не пользующиеся социальными сетями, могут зарегистрироваться на сайте: нажмите на кнопку «зарегистрироваться» справа снизу, напишите свой почтовый адрес, имя и пароль, нажмите «зарегистрироваться».

Проверьте почту — придёт письмо, в котором надо нажать на ссылку, чтобы подтвердить регистрацию. Заходя на сайт в следующий раз, введите почтовый адрес и пароль.

Пользователям заранее необходимо выбрать избирательные участки, за работой которых они хотят наблюдать. Ограничений на число таких участков не будет. Выбрать нужный участок можно будет разными способами, например, на карте или по адресу места жительства пользователя.

Зайдя на сайт, желательно изучить раздел «Помощь», где пошагово расписаны все операции по выбору участков и созданию закладок.

Трехнедельное счастье

ИСТОРИИ ИЗ ЖИЗНИ

Бывает любовь четырехнедельная – в санаториях, в домах отдыха. Там страсти бурлят ровно в соответствии со сроком пребывания, а разъехались – и все забыто. У меня любовь приключилась трехнедельная.

Тоскливо мне что-то одной стало. Взяла в руки газету, стала искать подходящее для себя объявление. Так, так, вот тот, кто мне нужен, жаль, не указал возраст. Но это для меня сейчас не важно. Главное, что мы оба холостяки и заповеди Святого Писания «не прелюбодействуй» – я не нарушу.

Звоню. Общаемся целый час. Для первого знакомства по телефону, может, это и многовато, но, если учесть, что последующие разговоры длились не менее двух-трех часов, то все нормально. Как было чудесно все. Прямо как у Владимира Высоцкого и Марины Влади. Такие сладкие речи, какие он говорил, можно найти лишь в прекрасных романах и лирических стихах. И откуда он их брал?

Наверное, в школе на конкурсах «Ах, эти парни!» завоевывал первые места. Я же к каждой телефонной встрече готовила целый концерт. Сочиняла стихи, подбирала подходящую песню, чтоб выразить свои чувства. Он все внимательно слушал, говорил затем такие комплименты, что мне хотелось кричать на весь мир : «Я влюбилась!»

Конечно, я понимала, что это всего лишь сказка, но уже начатый любовный спектакль остановить было невозможно.

Несмотря на то, что он был на шесть лет старше меня, все было прекрасно. А если учесть, что он женится на девушке моложе себя еще на шесть лет, то я для него просто «старуха».

Встретились мы через неделю, сразу понравились друг другу. Короче, наши романтические встречи продолжались еще две недели.

Однажды я ему звоню : «Приходи, сварила грибной суп, очень вкусный». Он: «Сейчас»... И идет ко мне уже восемь месяцев.

Я ни о чем не жалею, удивлюсь только, откуда он брал такие ласковые слова? Эх, если бы все мужчины в мире умели так говорить с женщинами, у нас поднялась бы производительность труда и дома, и на работе в миллион раз!

Вот так окончилось мое мимолетное увлечение. Ведь он и молодой девочке тоже шепчет, и она ему верит, жаль. Да и он зря расплетается. Ведь как сказано в Библии «если имею дар пророчества, и знаю все тайны, и имею всякое познание, и всю веру, так что могу и горы свернуть, а не имею любви – то я ничто». Так он «что» или «ничто» со своим даром яркословия.

Жаль книг, которые брал почитать, – не вернул ...

Тамара БОНДАРЬ.

УГОЛОК ПОЭЗИИ

Бобтейл и Котущий

Не буду на кота сердиться,
Что укусил меня на даче.
А может,
и маленько посержуся
И поддержу
авторитет собачий.
Наверное, он умный
по-кошачьи,
А по-собачьи –
очень глупый.
Я развела с ним нежности телячьи,
А он меня и укусил,
и очень грубо!
Совсем забыла вам сказать,
Что я живу
вместе с Котущим.
В стихах хочу я продолжать
Мой диалог
с котом толстущим.
Хотя... поговорить нам
не удастся –
Услышу от него лишь:
«Мур-р и мяу».
Он за кусочек колбасы
продастся,
Но как соседа поменяю?
Про кости
будем рассуждать –
Меня эта тематика волнует.
Вас надо обо всем
предупреждать,
Ведь мисочка моя пустует!
Как только вспомню о еде,
Так сразу очень хочу кушать,
И ваши мысли о диете
В пол уха я не буду слушать!
В сердцах сказала про кота,
А так, он парень не плохой.
Звериная душа,
одной то – маета,
Пока хозяйка
не пришла домой.
Хозяева пять раз в неделю
Утром уходят куда-то.
Пока их ждем с котом –
мы посидеем,
Нельзя ли побыстрей,
ребята!
Я знаю, вы мне говорили,
Что копите
на новый поводок.
Свое бы время мне дарили,
Пока еще я песик молодой!
Хозяйка и хозяин добрый,
И я с Котущим неплохущим.
Такой вот коллектив
подобран,
И планы наши
далеко идущи.
Мне – научиться
быть собакой,
Ведь я пока лишь только –
щен.
Теперь уж не займешься
дракой –
Готовлюсь к выставке
и ночь, и день!
Я в меру кушаю
и много сплю,
Хозяйка чешет мою спинку,
С хозяином гулять люблю...
Ну, чем я не картинка!
А вот коту вы обещали
Невесту от знакомых
принести.
Хотите, чтоб котята
тут пищали?
Мне этого не вынести!
Хозяевам решенье
принимать,
Мне лапой машет тут сосед.
Не буду ваше время
занимать,
Пора прощаться,
всем привет!

СерШ.

Юлташăмăр яланах асăмра...

Пурăннă пулсан, хаклă çыннăмăр, шанчăклă юлташăмăр Леонид Семенович Сниткин февралĕн 27-мĕшĕнче 70 çул тултаратчĕ. Питĕ шел, унăн кун-çулĕ кĕске пулчĕ. Апла пулин те Л.Сниткин пурнăçра çутă йĕр хăварчĕ.

АСТĂВĂМ

Çуралса ӳснĕ ялĕнче – Кĕçĕн Кипекре – хăйсен мухтавлă ентешне халĕ те ырăпа асăнаççĕ. Хăрушă вăрçă кĕрленĕ вăхăтра Çут тĕнчене килнĕскерĕн ачалăхĕпе çамрăклăхĕ çăмăл пулман. Вăл пĕчĕкрен ĕçе хăнăхнă, йывăрлăхсене çĕнтерме вĕреннĕ, спортпа туслашнă. Шкулта чи лайăх палласемпе кăна ĕлкĕрсе пынипе пĕрлех вĕренекенсен производство бригадин хастар пуçаруçи те пулнă.

1965 çулта Волгоградри физкультурăпа спорт институтĕнчен вĕренсе тухнă хыççăн Леонид Семенович чĕри тапма чарăничченех çамрăксене вăй-хал тата ăс-хакăл тĕлĕшĕнчен пиçĕхтерессипе ырми-канми тимленĕ. Ăна вĕренекенсен пĕлĕвне ӳстерессипе ĕçлекен института методиста чĕнсе илнĕ. Кĕçех пирĕн ентеш комсомол обкомĕн вĕрентӳпе спорт тата оборонăпа массăллă ĕç пайне ертсе пыма тытăннă. 1973 çулхи сентябрьтен Л.Сниткин пурнăçĕ Чăваш патшалăх ял хуçалăх институтĕпе (халĕ – академи) çыхăннă. Ултă çул физкультура воспитанийĕпе спорт кафедрине ертсе пынă. Çичĕ çул институтри партком секретарĕн пулăшуçинче тимленĕ. 1988 – 1992 çулсенче спортклуб директорĕ тата профсоюзсен «Раççей» физкультурăпа спорт обществин Чăваш Республикинчи Канашĕн пай пуçлăхĕ.

Ăста специалист тата пуçарулла йĕркелӳçĕ Л.Сниткин каллех Чăваш патшалăх ял хуçалăх институтне куçнă. Кунта вăл пирĕнтен уйрăлса кайичченех тăрăшрĕ. Физвоспитани кафедрин доценчĕ, ректор пулăшуçи, воспитани енĕпе ĕçлекен проректор должноçĕсенче тивĕçе чыслăн пурнăçласа пычĕ.

Леонид Семенович ĕçленĕ çулсенче ял хуçалăх академийĕнче спорта аталантарассипе сулмаклă утăмсем тунă. Кунти спортсменсем Пĕтĕм Союзри тата Раççейри сумлă ăмăртусенче пĕрре кăна мар çĕнтернĕ, чемпионсем пулса тăнă. Л.Сниткин СССР спорт мастерĕсем 6, спорт мастерĕн кандидачĕсем 20 ытла хатĕрленĕ.

Хастар ĕçшĕн пирĕн ентеше Раççей Федерацийĕн ял хуçалăх министерствин, «Урожай» ирĕклĕ спорт обществăн Тĕп Канашĕн, хамăр республикăн физкультурăпа спорт министерствин Хисеп грамотисемпе чысланă. Вăл медальсене те тивĕçнĕ.

Юлташăмăра эпир яланах асра тытатпăр, унпа мухтанатпăр, хăпартланатпăр.

Юрий КУЗНЕЦОВ.

Леня Сниткин вил тăпри çинче

Ырă çынсем вилсессĕн те
вилмеççĕ.
Анчах мĕскершĕн
лăпкă мар чуна?
Унта кайсассăн каялла килмеççĕ,
Сан умăнта туйăса тăрап çавна.
Таса çынсем вилсессĕн те
вилмеççĕ,
Вĕсен ĕçне тăсаççĕ юлнисем.
Анчах мĕскершĕн
ӳкĕнсе йĕреççĕ
Паян туссен аманнă чĕрисем?
Юлташăмсем вилсессĕн те
вилмеççĕ,
Анчах мĕнле чарас-ха
куççульне?
Унта кайсассăн каялла
килмеççĕ,
Тӳсме тивет çӳлтен
мĕн пӳрнине.
Тăван тавра тек упраса усратăр,
Ан ӳпкелеш,
пур санăн та Турру.
Хĕлле шап-шурă мамăкпа
хуплантăр,
Çулла ем-ешĕл пултăр
сан тăпру.

Сергей САМАНТАШ.

Ӳсĕме чарма йышăннă

Иртсе кайнă тариф кампанийĕн уйрăмлăхĕ – 2012 çулта коммуналлă тивĕçтерӳсен хакĕсем тапхăрăн-тапхăрăн улшăнни.

Çулталăкăн пĕрремĕш çуррине тарифсем пĕлтĕрхи шайрах юлаççĕ. Çутçанталăк газĕпе электроэнерги тарифĕсен ӳсĕмĕ çулталăкра пĕрре кăна пулмалла – июлĕн 1-мĕшĕнчен пуçласа. Ăшă энергийĕ, сивĕ тата вĕри шыв икĕ тапхăрпа – июлĕн 1-мĕшĕнчен тата сентябрĕн 1-мĕшĕнчен хакланĕç. Кăçал çулталăк тăршшĕпе вăтамран электроэнерги, 2,6 % чухлĕ, шывпа тивĕçтересси – 4,3 %, ăшă – 4,6 %, çутçанталăк газĕ 10,4 % хакланмалла.

Коммуналлă тивĕçтерӳсен хакĕсен ӳсĕмне тĕрĕслевре тытас тĕллевпе муниципаллă пĕрлĕхсене тишкерӳсем иртеççĕ. Ку мониторинг кăçал та пулĕ. Ӳсĕм хăвăртлăхне чарса тăрас тĕллевпе Раççей Правительстви суртр-йĕр тивĕçтерĕвĕсен тарифĕсене кăçалхи пĕрремĕш çур çулта ӳстерме юраманни çинчен йышăну тунă.

Кунсăр пуçне граждансене меллĕ пулма хăш-пĕр çĕнĕлĕхсем кĕртнине те палăртмалла. Çакă – Раççейри тарифсен служби хатĕрленĕ тӳлевсен калькуляторĕ, ăна Чăваш енĕн конкурентлă политика тата тарифсен служби сайтĕнче вырнаçтарнă. Халĕ кашни гражданин управляющи организаци хăйне тӳлевсене мĕн чухлĕ шутласа панине тĕрĕслеме пултарать. Пĕлтĕр, акă, квитанцисен пĕрлĕхлĕ формине йышăннă. Управляющи компанисем квитанцисенче тăкакланă ресурссен калăпăшне тата вĕсем çине çалартнă тарифсене кăтартма тивĕçлĕ.

Ресурссен калăпăшне вара вырăнти хăй тытăмлăх органĕ çирĕплетнĕ норматива пăхса е шут приборĕн кăтартăвĕсем тăрăх çырса парать.

Управляющи компанисем «Тарифсем» графара çирĕплетнĕ тарифсене мар, тӳлевĕн расчет виçине кăтартаççĕ-тĕк, çакă граждансене коммуналлă тивĕçтерӳсем кӳмелли Правилăсен 38-мĕш пунктне пăсни шутланать. Енчен те коммуналлă тивĕçтерӳсен тӳлевĕн виçи пирки ыйтусем пур-тăк, вĕсене гражданин ятарлă комиссире (кун пеккисем кашни районтах пулмалла) е ЧР суртр-йĕр инспекцинче татса пама пултарать.

Тимлĕхе çухатма юрамасть

01 СЛУЖБА ПĔЛТЕРЕТ

Çулталăк пуçланнăранпа районта пĕлтĕрхи çак тапхăртипе танлаштарсан пушарсен шучĕ ӳснĕ (пĕтĕмпе 9 пулнă). Инкексен сăлтавĕ нумай чухне электрооборудовани юсавсăрлăхĕпе е хăрушсăрлăх правилисене пăснипе çыхăннă. Электросете темиçе прибор харăс чиксе ĕçлеттерни акă хăрушă вĕçленме пултарать. Пăралуксем хĕрсе каяççĕ те изоляци хыпса илет. Электросетьрен пушар тухнин тепĕр анлă сарăлнă сăлтавĕ – кĕске замыкани. Енчен те кĕске замыкани вырăнĕнче çунакан материалсем е конструкци пулсан, вĕсем хăвăрт тивсе илеççĕ. Çавăнпа та пăралуксен изоляцине асăрхасах тăмалла. Кунсăр пуçне пăралуксем пĕрлешнĕ вырăнта контактсем вăйсăрлансан та çулăм тухма пултарать.

Электросетьрен тухакан инкексенчен асăрханас тесен ятарлă предохранительсемпе (пробкăсемпе) усă курмалла, вĕсем напряжени ӳссе кайсан электричествăна сӳнтереççĕ. Çавăн пекех электропроводка юсавсăрлăхне тĕрĕслемелле. Ку ĕçе специалист-электрикăн кăна пурнăçлама юрать. Юсавсăр электроприборсемпе вара пачах усă ан курăр.

Юсавсăр кăмакасем те – чылай пушар сăлтавĕ. Кăмакасем çумĕнчи е тĕтĕм çулĕ сывăхĕнчи çунакан конструкцисем вĕрипе (120–140 градуспа) хăйсем тĕллĕн усă çулăмсăрах тивсе илме пултараççĕ. Мунчасем тата уйрăм суртсем кăмака хутнă хыççăн 8 сехет ытла иртсен те çунма тытăннă тĕслĕхсем пур. Кунсăр пуçне тĕтĕм çулĕнче хăрăм çуннипе те температура самаях ӳсет, çавăн пирки кирпĕч хушшисем çурăлаççĕ. Тĕтĕм çулĕсене, тĕрĕссипе, ăшăтмалли тапхăрта виçĕ уйăхра пĕрре тасатмалла.

Юлашки вăхăтра хуçалăхсенче асбест тăрпасемпе усă курма пуçларĕç. Анчах кăмака хутсан тăрпасем пĕрлешнĕ вырăнта строительство растворĕ вĕрипе арканма тытăнать. Çапах та, пушар хăрушсăрлăх правилисене пăхăнмасан, тĕрĕс купаланă кăмакасенчен те шар курма пулать. Кăмакари пулленкесене бензинпа е краççынпа, хăвăрт хыпса илекен ытти шĕвексемпе чĕртни çав тери хăрушă. Кăмакасем сывăхне сĕтел-пукан вырнаçтарма, тумтир çакма, çунакан шĕвексем упрама, çунакан кăмакана асăрхавсăр хăварма юрамасть.

Чартаксенче те тĕрлĕ ăпăр-тапăр упраççĕ, ăшă тытма пăчкă кĕрпи е ытти материал сараççĕ. Çак вăл пĕтĕмпех – пушар кăларакан условисем.

Ан манăр, пушар хăрушсăрлăхĕ ыйтнине çирĕп пăхăнни кăна инкеке асăрхаттарма пулăшать. Асăрхав ĕçĕ-хĕлĕн районти уйрăмĕн тата Вăрнарти 27-мĕш пушар чаçĕн ĕçченĕсем пурне те тимлĕрех пулма сĕнеççĕ.

«ВĔРИ» ЛИНИ

Тивĕçтерӳ мĕнлерех?

Юлашки вăхăтра республикăра пурăнакансем почта çыхăнăвĕн пулăшу ĕçĕсен пахалăхĕпе тата уйрăмлăхĕсемпе çыхăннă ыйтусене тата сĕнӳсене пĕлтернĕ тĕслĕхсен шучĕ ӳссех пырать. Халăх почта темипе ытларах та ытларах кăсăкланнине шута илсе Вăрнар районĕн «Çĕнтерӳ çулĕ» хаçат редакцийĕ, федераци почта çыхăнăвĕн Чăваш Республикинчи управленийĕн пуçарăвĕпе, февралĕн 29-мĕшĕнче 10 сехетрен 13 сехетчен «Почта тивĕçтерĕвĕн пахалăхĕ» темăпа «вĕри» лини йĕркелет.

Почтăра сире мĕнле тивĕçтереççĕ тата ку енĕпе мĕн кăсăклантарать – çакăн йышши ыйтусене редакцие палăртнă вăхăтра «вĕри» линин телефонĕн 2-52-30 номерĕпе шăнкăравласа пĕлтерме, электронлă почтăпа print@vurnar.cap.ru адреспа е çырупа редакци адресĕпе ярса пама пултаратăр. Çырусенче «Вĕри» лини темипе çыхăннă ыйтусем» тесе паллă тăвăр.

Ыйтусен хуравĕсене район хаçатĕнче пичетлеççĕ.

СПОРТ

Юрий Попов парнисемшĕн

Иртнĕ шăмат кун Шупашкарта кире пуканĕ йăтассипе Чăваш Республикин Патшалăх Канашĕн председателĕн, спорт мастерĕн Юрий Поповăн парнисемшĕн пĕрремĕш турнир иртнĕ. Унта пирĕн районти вăй-хал паттăрĕсем те хутшăннă.

Денис Тимофеев уйрăмах ăнăçлă ăмăртнă, пĕрремĕш вырăн йышăннă. Александр Ефимов – кĕмĕл, Дмитрий Ястребов, Екатерина Козлова тата Василий Родионов бронза медальсем çĕнсе илнĕ. Алина Рубцова – тăваттăмĕш, Михаил Алексеев пиллĕкмĕш пулнă.

Çамрăксене ăмăртăва Ярмушкари шкулти физкультура учителĕ Георгий Сорокин тата ачасемпе çамрăксен спорт шкулĕн тренер-преподавателĕ Александр Иванов хатĕрленĕ.

Республикăра – иккĕмĕш

Хĕллехи политалон енĕпе иртнĕ Чăваш ен превенствипе чемпионатĕнче Вăрнар район команди кĕмĕл призер пулса тăнă

Çĕнтерӳ красноармейскисене выляса янă пулин те вăрнарсен кăмăлĕсем пăсălман, мĕншĕн тесен вĕсем унтан лайăх результатсемпе таврăннă. Паллă полиатлонистсем Галина Павлова, Эльвира Чугунова, Александр Политов команда «енчĕкне» уйрăмах нумай очко хывнă.

Ял хуçалăх техникумĕн команди те коллективсем хушшинче иккĕмĕш вырăн йышăннă. Ку ăмăрту чылай студента ăнăçу кӳнĕ. Игорь Логачев, Альфред Антонов 1-мĕш аслă разряд нормативне тултарма пултарнă. Иван Васильевпа Александр Николаев спорт мастерĕн кандидачĕн нормативне пурнăçланă. Саша çавăн пекех çĕнтерӳ пьедесталĕн виççĕмĕш пусми çине хăпарма та тивĕçнĕ. Анастасия Кудряшова иккĕмĕш пулнă. Командăшăн çавăн пекех Сергей Григорьев та аван ăмăртнă.

Александр Созонов тренер пĕлтернĕ тăрăх, халĕ полиатлонистсем Çĕмĕрлере тата Канашра пулакан тапхăрсене хатĕрленеççĕ.

Çине-çинех ăмăрту

Виçĕм кун Вăрнарти «Химик» стадионта Çĕршыв хӳтĕлевçин кунне халалласа «Хам çĕршывпа мухтанатăп» девизпа массăллă йĕлтĕр чупăвĕ иртнĕ. Унта тĕрлĕ ӳсĕмри çынсем хутшăннă. Сывă пурнăç йĕркин тусĕсене район администрацийĕн пуçлăхĕ Леонид Николаев саламланă.

Унтан маларах кунта шкул ачисем старта тухнă. Спартакиадăна пĕтĕмпе 278 вĕренекен хутшăннă. Харпăр-хăй ӳсĕмĕнче чемпионсем çаксем пулса тăнă: Василий Чугунов (Вăрманкас), Елена Зайцева, Настя Павлова (Туçи Çармăс), Роман Сорокин, Валентин Иванов (Ярмушка), Ирина Тикинева (1-мĕш шкул), Александр Романов (2-мĕш шкул) тата Елена Иванова (Калинино).

С.ЧИКМЯКОВА.

РЕКЛАМА ОБЪЯВЛЕНИЯ

СДАЮ

1382. В аренду площадь под офис и торговлю от 14 до 40 м² по адресу: п.Вурнары, ул. Сеспеля, д.15 (рядом с а/вокзалом). Т.89063810633.

1386. *Программа кредитования работников бюджетной сферы, пенсионеров:*
– без залога и поручителей;
– погашение напрямую из з/п;
– оформление на рабочем месте.
Т.89373851878.

На основании постановления главы администрации Вурнарского района ЧР от 11.01.2012 года №05 «О проведении аукциона по продаже права собственности на земельный участок» администрация Вурнарского района провела открытый аукцион по продаже права собственности на земельный участок из земель населенных пунктов с кадастровым номером 21:09:180102:277, площадью 106 кв.м., расположенный по адресу: Чувашская Республика - Чувашия, р-н Вурнарский, с/пос Апнерское, д. Апнеры, ул. Кузнецкая, д. 32 «а», для содержания здания, выкупной стоимостью 11000 (одиннадцать тысяч) рублей 00 копеек. Победителем аукциона признан Шашкаров Александр Геннадьевич.